

07.11.2023

Група № 26

Мегей А.В.

Історія України

Урок № 7

Тема: Рух Опору в Україні в роки війни

Мета уроку:

- Схарактеризувати Рух опору в Україні та його течії в роки Другої світової війни.
- Розкрити внесок учасників Руху опору в перемогу над нацистськими окупантами.
- Закріпити в учнів навички аналізу і зіставлення історичного матеріалу та вміння розглядати явища в конкретно-історичних умовах.
- Виховувати учнів в дусі патріотизму та національної свідомості.

Хід уроку

1. Рух опору та його течії.

Рух Опору – антифашистський національно-визвольний рух у роки Другої світової війни проти німецьких окупантів та їхніх союзників.

ПРИЧИНИ РОЗГОРТАННЯ ОПОРУ ОКУПАНТАМ В УКРАЇНІ

ТЕЧІЇ РУХУ ОПОРУ В УКРАЇНІ

Течії	Радянський	Український національний	Польський
Мета	а) вигнання з України німецьких військ та їх союзників		
	б) відновлення радянської влади в Україні	б) вигнання радянських військ і здобуття незалежності України	б) відновлення польської держави, повернення західноукраїнських земель до складу Польщі
Організаційне оформлення	1941–1942 рр.: партизанські загони, з'єднання, радянське підпілля	1941–1942 рр.: похідні групи, УПА та інші формування, підпілля ОУН	1941–1942 рр.: Армія Крайова, Армія Людова
Чисельність	200–600 тис.	50–200 тис.	10–20 тис.
Основні райони дій	Українське Полісся, Чернігівщина, Сумщина	Волинь, Галичина, Українське Полісся	Волинь, Полісся

Радянська течія Руху Опору:

1. Партизанський рух

- 1942 р. — створено *Український штаб партизанського руху*. Його очолив Тимофій Строчак.
- В Україні діяли партизанські загони на чолі з *О. Сабуровим, О. Федоровим, М. Наумовим, С. Ковпаком* та ін..

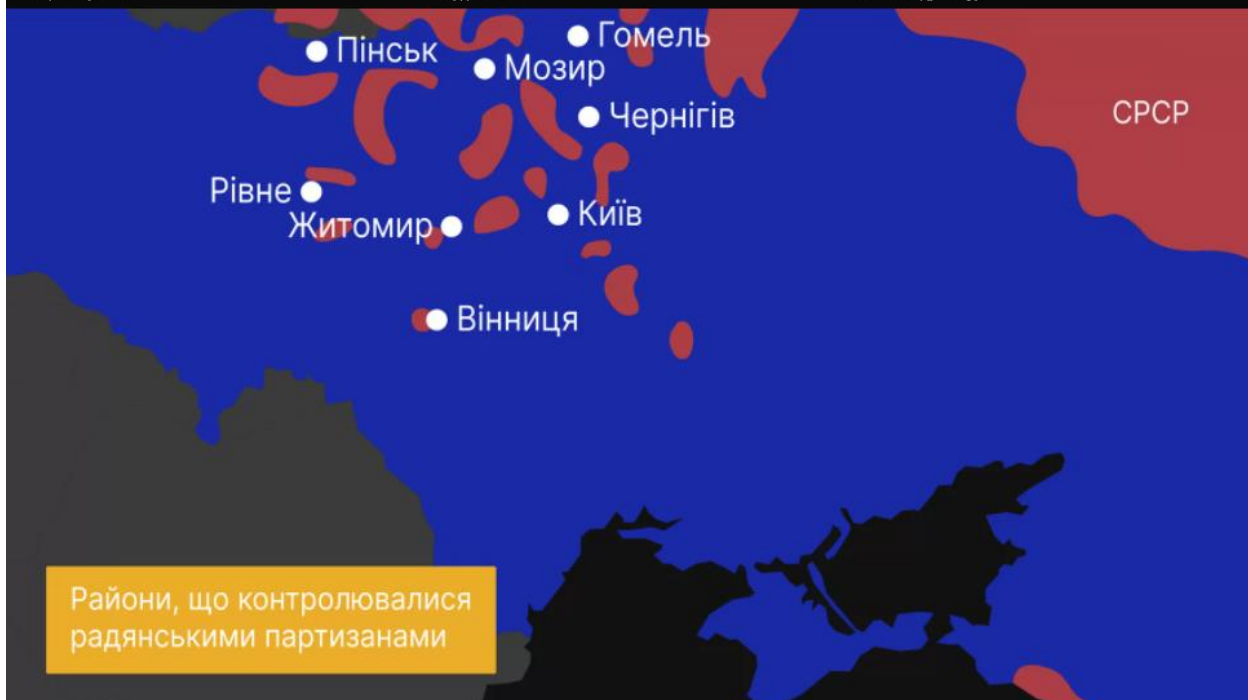
Тимофій Строчак

Сидір Ковпак

Олександр Сабуров

Підпільний рух

Діяльність в Україні в роки війни **23 обкомів КП(б)У** та **9 підпільних обкомів комсомолу**, усього діяло понад 3,5 тис. підпільних організацій і груп.

Форми боротьби партизанів:

- розгром ворожих штабів, гарнізонів, комендатур тощо;
- диверсії на комунікаціях ворога, знищення ліній зв'язку, доріг, мостів;
- збір розвідувальних даних;
- розповсюдження листівок, газет із закликами до боротьби проти окупантів;
- визволення військовополонених та порятунок людей від вивезення на каторжні роботи до Німеччини;
- рейди в тил ворога (найдовший – Карпатський рейд С. Ковпака);

- «рейкова війна» (липень-серпень 1943 року) – операція, спрямована на знищення німецьких ешелонів (поїздів, які постачали німецькій армії зброю, військову техніку тощо.); руйнування залізниць.

Територія поширення партизанського руху - Сумщина, Чернігівщина, Полісся.

У результаті партизанський та підпільний рухи перетворилися на важливий чинник перемоги над ворогом.

Національна течія Руху Опору

Розкол ОУН у 1940 р.	
ОУН-М (мельниківці)	ОУН-Б (бандерівці)
Керівник Андрій Мельник	Керівник Степан Бандера
Вважали, що незалежність України буде поступово здобута за допомогою Німеччини. Воювали проти радянської армії.	Робили ставку на власні сили й активні методи боротьби. Воювали як проти німців, так і проти радянської армії

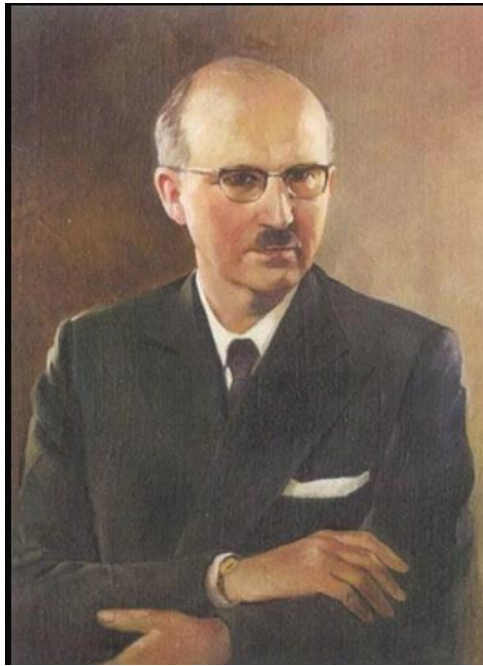
Бандерівці у згоді з німецьким командування створили батальйони «Роланд» (на чолі з Є. Побігуцим) та «Нахтігаль» (на чолі з Р. Шухевичем).

Роман Шухевич

30 червня 1941 р. — прийняття у Львові «Акту проголошення відновлення Української держави» та формування уряду на чолі з Я. Стецьком (Гітлер виступив проти самостійної Української держави; новостворений уряд був розігнаний, С. Бандера та Я. Стецько заарештовані).

Я. Стецько

5 жовтня 1941 р. — створення мельниківцями у Києві Української національної ради на чолі з М. Величковським, яку розглядали як передпарламент майбутньої Української держави (у листопаді 1941 р. її діяльність була заборонена гітлерівцями).

Осінь 1941 р. — репресії проти оунівців і як наслідок — перехід оунівців до боротьби з німцями.

14 жовтня 1942 р. — створення УПА (Української повстанської армії провуду ОУН), яка вела боротьбу як проти німців, так і проти радянської влади.

Українська повстанська армія (УПА) — військово-політичне формування, що діяло в Україні в 1942-1950-х рр.; у ході війни вела боротьбу як проти фашистської Німеччини, так і проти радянських військ.

Мета діяльності – здобуття незалежності України.

Територія діяльності УПА – переважно західноукраїнські землі (переважно Волинь і Галичина).

Командири – Д. Клячківський (Клим Савур), з 1943 р. – Роман Шухевич (псевдонім Тарас Чупринка).

Форми боротьби:

- створення органів місцевого самоврядування;
- участь у створенні й діяльності української преси, культурно-освітніх закладів, через які поширювалися самостійницькі настрої;
- створення підпільних, партизанських і регулярних військових структур.

Волинська трагедія – взаємне винищення мирного населення поляками та українцями в 1943-1944 рр. на Волині.

Рекомендоване відео для перегляду:

<https://www.youtube.com/watch?v=wC6xTRJeQdI#action=share>

Рекомендована література:

Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В.С. Власов, С.В. Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018. – 256 с.

Питання для самоперевірки:

Вправа «Незакінчені речення»:

- У роки війни в Україні існували три течії Руху опору:...
- Акт проголошення української держави оприлюднено ...
- УПА було створено ...
- УШПР очолив ...
- Найвідоміший командир радянських з'єднань ...
- ОУН перед радянсько-німецькою війною розколовся на дві фракції: ...
- «Поліську Січ» очолив ...
- На Волині діяло два партизанські з'єднання: ...
- У Луцьку діяло дві підпільні групи: ...

Домашнє завдання:

1. Опрацювати навчальний матеріал і написати тезисний конспект у робочий зошит
2. Виконати вправу «Незакінчені речення» (письмово)
3. Подивитись відео-матеріал

Виконані завдання відправте мені на електронну пошту anastasiamegej@ukr.net. У темі листа вказати номер групи, назву навчальної дисципліни, номер уроку, ПІБ.